

Eco-Sgolion a'r Cwricwlwm i Gymru

Gwybodaeth gefndir

Egwyddor sylfaenol y rhaglen Eco-Sgolion yw bod ymagwedd o'r gwaelod i fyny, wedi ei arwain gan ddisgyblion tuag at wella'r ysgol a'r ardal leol yn amgylcheddol yn hanfodol i gyflawni a chynnal ymagwedd ysgol gyfan. Po fwyaf yw perchnogaeth y disgyblion, y mwyaf llwyddiannus yw'r rhaglen mewn ysgol.

Mae'r ymagwedd hon yn cyd-fynd ag ymagwedd y cwricwlwm newydd i Gymru yn berffaith, gan alluogi disgyblion i lywio cyfeiriad eu dysgu a'r themâu a'r materion sydd yn cael eu cynnwys.

Mae diddordeb naturiol hefyd gan lawer o ddisgyblion yn y Byd o'u hamgylch a'r heriau y mae ein planed yn eu hwynebu. Maent eisiau bod yn Ddinasyddion Moesegol a Gwybodus Cymru a'r Byd.

Mae nawr, felly, yn amser delfrydol i ystyried integreiddio elfennau o'r rhaglen Eco-Sgolion ymhellach i waith dosbarth er mwyn i'r holl ddisgyblion yn yr ysgol (ac oedolion) chwarae eu rhan.

Gellir cyflawni hyn yn effeithiol ac ategu'r hyn sydd yn cael ei ddysgu yn y dosbarth, yn hytrach na'i fod yn ychwanegiad, mewn amrywiaeth o ffyrdd.

Activity

Gweithgaredd diwedd dydd staff

Gwybodaeth Gefndir

Efallai y bydd angen i staff yn yr ysgol ddatblygu dealltwriaeth o'r ffordd y gall y rhaglen Eco-Sgolion ategu canlyniadau y Cwricwlwm i Gymru. Mae'r gweithgaredd syml hwn yn helpu i amlygu ble mae gorgyffwrdd a gobeithio ysgogi trafodaeth am y ffordd y gellir cynnwys yr holl ddisgyblion yn y broses honno.

4 Diben, 7 cam

Gweithgaredd

1. Paratowch y gweithgaredd trwy argraffu'r datganiadau isod yn ogystal â'r saith cam Eco-Sgolion. Torrwch y datganiadau i fyny fel bod 1 datganiad ar bob darn o bapur. Efallai byddwch eisiau argraffu sawl copi os oes llawer o staff addysgu yn eich ysgol.
2. Gwasgarwch y papurau saith cam dros ddesg. Rhewch y darnau o ddatganiad i'r grŵp a gofynnwch iddynt weld a ydynt yn gallu cysylltu'r datganiad o ganlyniad i un neu fwy o'r saith cam Eco-Sgolion. E.e. *gallai 'Rhoi o'u hegni a'u sgiliau er budd pobl eraill ac yn barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith' gyd-fynd yn dda gyda Chynllun Gweithredu.*
3. Os ydych wedi cwblhau'r gweithgaredd mewn mwy nag 1 grŵp, caniatewch amser i bob grŵp adolygu rhai eraill ac edrych am debygrwydd neu wahaniaethau.
4. A oedd yna ddatganiadau nad oedd yn cyd-fynd? A oedd yna rai oedd yn cyd-fynd â sawl un o'r camau?

Syniadau Ymestyn:

- A allai pob arweinydd dosbarth/adran ystyried derbyn testun o'r adolygiad Amgylcheddol i'w gwblhau yn y dosbarth? Trafodwch yr opsiynau ar gyfer hyn yn arwain at ddatblygu targedau wedi eu harwain gan y dosbarth a allai fwydo i mewn i'r cynllun gweithredu cyffredinol hwn.
- Sut gall dysgu wedi ei arwain gan ddisgyblion droi'n weithredoedd dros newid wedi eu harwain gan ddisgyblion? Trafodwch addysgu thematig presennol a materion amgylcheddol sydd wedi codi. A oes cyfle i greu gweithredu neu darged cadarnhaol o ganlyniad i'r hyn sydd wedi cael ei ddysgu? E.e. Camau ymarferol i ddangos gostyngiad wedi ei fesur yn ôl troed carbon disgybl / ysgol ar ôl dysgu am yr effaith Tŷ Gwydr.

Adnodd – 4 Datganiad pwrpas

Dysgwyr uchelgeisiol a galluog

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

Gosod safonau uchel iddynt eu hunain ac yn chwilio am heriau ac yn eu mwynhau.

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

Datblygu corff o wybodaeth ac yn meddu ar y sgiliau i gysylltu a chymhwyso'r wybodaeth honno mewn gwahanol gyd-destunau.

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

Ymholgar ac yn mwynhau datrys problemau.

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

Gallu cyfathrebu'n effeithiol mewn gwahanol ffurfiau a lleoliadau, drwy'r Gymraeg a'r Saesneg.

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

Gallu egluro'r syniadau a'r cysyniadau y maent yn dysgu amdanynt.

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

Gallu defnyddio rhif yn effeithiol mewn gwahanol gyd-destunau.

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

Deall sut i ddehongli data a chymhwyso cysyniadau mathemategol.

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

Defnyddio technolegau digidol yn greadigol i gyfathrebu a dod o hyd i wybodaeth a'i dadansoddi.

Dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

Ymchwilio a gwerthuso eu canfyddiadau'n feirniadol ac yn barod i'w ddysgu trwy gydol eu hoes.

Unigolion iach a hyderus

Unigolion iach, hyderus sydd:

Â gwerthoedd sicr ac sy'n sefydlu eu credoau ysbrydol a moesegol.

Unigolion iach, hyderus sy'n:

Meithrin eu lles meddyliol ac emosiynol trwy ddatblygu hyder, gwytnwch ac empathi.

Unigolion iach, hyderus sy'n:

Cymhwyso gwybodaeth am effaith diet ac ymarfer corff ar iechyd corfforol a meddyliol yn eu bywydau bob dydd.

Unigolion iach, hyderus sy'n:

Gwybod sut i ddod o hyd i'r wybodaeth a'r gefnogaeth i gadw'n ddiogel ac yn iach.

Unigolion iach, hyderus sy'n:

Cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol.

Unigolion iach, hyderus sy'n:

Take measured decisions about lifestyle and manage risk.

Unigolion iach, hyderus sydd:

Â'r hyder sydd ei angen i gymryd rhan mewn perfformiadau.

Unigolion iach, hyderus sy'n:

Ffurio perthnasoedd cadarnhaol wedi'u seilio ar ymddiriedaeth a pharch at ei gilydd.

Unigolion iach, hyderus sy'n:

Wynebu heriau ac yn eu trechu.

Unigolion iach, hyderus sydd:

Â'r sgiliau a'r wybodaeth sydd eu hangen i ddelio â'u bywyd pob dydd mor annibynnol ag y gallant ac yn barod i fyw bywyd gan wireddu eu dyheadau fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.

Dinasyddion egwyddorol, gwybodus

Dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

Canfod, yn gwerthuso ac yn defnyddio tystiolaeth wrth ffurfio barn.

Dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

Trafod materion cyfoes ar sail eu gwybodaeth a'u gwerthoedd.

Dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

Deall ac yn arfer eu cyfrifoldebau a'u hawliau dynol a democrataidd.

Dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

Deall ac yn ystyried effaith eu gweithredoedd wrth ddewis a gweithredu.

Dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

Wybodus am eu diwylliant, eu cymuned, eu cymdeithas a'r byd yn awr ac yn y gorffennol.

Dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

Parchu anghenion a hawliau pobl eraill, fel aelod o gymdeithas amrywiol.

Dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

Dangos eu hymrwymiad i sicrhau cynaliadwyedd y blaned ac yn barod i fod yn ddinasyddion i Gymru a'r byd.

Cyfranwyr mentrus, creadigol

Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

Cysylltu ac yn cymhwyso eu gwybodaeth a'u sgiliau i greu syniadau a chynhyrchion.

Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

Meddwl yn greadigol er mwyn ail-lunio a datrys problemau.

Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

Adnabod cyfleoedd ac yn manteisio arnynt.

Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

Mentro'n bwylllog.

Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

Arwain ac yn chwarae rolau gwahanol mewn timau'n effeithiol ac yn gyfrifol.

Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

Mynegi syniadau ac emosiynau drwy wahanol gyfryngau.

Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

Rhoi o'u hegni a'u sgiliau fel y bydd pobl eraill yn elwa ac yn barod i chwarae eu rhan yn llawn yn eu bywyd a'u gwaith.

Adnodd: Saith cam Eco-Sgolion

Eco-Bwyllgor

Adolygiad Amgylcheddol

Cynllun gweithredu

Monitro a gwerthuso

Cysylltu â'r cwricwlwm

Hysbysu y chynnwys

Eco-Gôd

